

תורה שבכתב

הפצת ועידוד לימוד התורה הקדושה עם פירוש רש"י

יו"ל לזיכוי רבבות אלפי ישראל ע"י קרן תר"ג לטובת נשמת הרבני הנגיד הנכבד הרה"ח ר' אריה (לייבל) ברה"ח ר' יונה רובין ז"ל

מרחשוון תשפ"ה | גיליון מ"ו (שנה ב')

פרשת תולדות

שבת של תורה פנינים מאירים לשולחן השבת

שערי תורה מבט מסכם ומבוא לפרשת השבוע

שיכור כלום - או שותה בעשיו?

בפרשת מכירת הבכורה ליעקב נאמר בתורה (בראשית כה, לד) ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל וישת ויאכל וילך ויבז עשו את הבכורה. נשאלת השאלה, מה בא הכתוב ללמדנו בידיעה זו שעשו קם והלך?

פנינה נפלאה נמסרה משמו של הגה"ק רבי אברהם ברוידא ז"ל: ע: מבואר בגמרא (עירובין סה, א) ששיכור שמכר דבר-מה אין מכירתו מכירה, וזאת בתנאי שהיה שיכור כשכורתו של לוט.

הנה כי כן, אחרי שנאמר 'ויאכל וישת', דהיינו ששתה יין, יש לחשוש אולי עשו גם השתכר כל כך מהשתייה עד שהגיע לשכרותו של לוט והמכירה לא תחול. לכן מעידה התורה 'ויקם וילך', ובדרך כלל אדם שהוא שיכור כלוט אינו יכול להלך גבי רגליו, ואם עשו קם והלך על רגליו, בהכרח שהוא לא השתכר כל כך, והמכירה שרייה וקיימת!

אנוני מגנא - רק בשמחה!

רבים שואלים על הפסוק בפרשת השבוע (בראשית כז, מא) ויאמר עשו בלבו יקרבו ימי אבל אבי ואהרגה את יעקב אחי, מה לו לעשו הרשע להמתין שלא להרוג את יעקב כל עוד אביו קיים?

מבאר הכלי יקר ביאור יקר: עשו ידע שכל זמן שיעקב עוסק בתורה הוא לא יצליח להתגבר עליו, כי התורה אגוני-מגנא ואצולי-מצלא, לכן אמר 'יקרבו ימי אבל אבי' והרי אבל אסור לעסוק בתורה, כי פקודי ה' ישירים משמחי לב, ואז 'ואהרגה את יעקב אחי' כי לא יהיה לו כח השמירה של התורה.

על כך שאל כ"ק האדמו"ר בעל בית ישראל מגור ז"ל: איך שייך לומר שלאבל אין זכות התורה להגן עליו, והרי ישנם הרבה הלכות אבלות שמותר האבל ללמוד בימי אבלו! אלא, תירץ הבית ישראל, מכאן למדנו שרק תורה הנלמדת מתוך שמחה יש בה כוח שמירה והגנה, אולם מי ששרוי באבלות, אף שמותר לו ללמוד תורה, אבל הלימוד שלו הוא בעצבות, ואין בה כח שמירה!

אוצר התורה החלומים מתוך הפרשה

יעקב איש תם (כה, כז) מי שאינו חריף לרמות קרוי תם (רש"י)
מי שאינו חריף לרמות נקרא 'תם', אבל יעקב נקרא 'איש תם', איש - פירושו בעל הבית ומושל, כי באמת יעקב ידע לרמות (והוא אכן רימה את לבן), אלא שהוא היה בעל הבית ומושל על התמימות שלו, להשתמש בתמימות רק בזמן הראוי.

(דברי יחזקאל, שינאווא)

ויאמר ראה ריח בני פריח שדה אשר ברכו ה', ויתן לה האלקים מטל השמים (כז, כז-כח)

המתבונן ומכיר בחסדי ה', וזכה שיושפעו עליו עוד חסדים. כאשר ר' אהרן רייך ב"ר, כשתראה ותתבונן בחסד ה' שהכניס ריח טוב בבגדיך להשיב את הנפש, בזכות התבוננות זו תזכה - 'ויתן לה האלקים מטל השמים'.

(רבינו עובדיה ספורנו)

הלעיטני נא מן האדם האדם הזה... על כן קרא שמו אדם (כה, ל)

כאן רואים דבר נשגב: שם-טוב קונה אדם רק לאחר השתדלות של שנים רבות, כמו שנקרא 'אברהם' בשם זה רק בגיל צ"ט, או יעקב שנקרא 'ישראל' רק כשנלחם עם המלאך. אבל שם-רע יכול אדם לגרום לעצמו ברגע אחד של להיטות אחרי מאכל אדם...

(הגאון רבי שלמה בלך זצ"ל, מתלמידי החפץ חיים)

מה בפרשה:

נישואי הפרשה:

פרשת תולדות, כוללת מספר התרחשויות מחיי יצחק אבינו בתקופה בה התגורר בנגב, בגרר, ובבאר שבע. לצד זה, כמה פרקים מחיי יעקב ועשו, כאשר יעקב מצליח להוציא מידי עשיו גם את הבכורה וגם הברכות, מה שמעורר שואה עזה מעשיו כלפיו, עד שיעקב נאלץ להימלט על נפשו.

הולדת יעקב ועשיו • מכירת הבכורה • מגורי יצחק בגרר ועושרו • וויכוח עם אבימלך אודות רבקה • ריב הבארות • ברית עם אבימלך • רצון יצחק לברך את עשיו • יעקב שומע לקול אמו ומקבל את הברכות • שנאת עשיו ליעקב שבורה לבית לבן • נישואי עשיו עם בת ישמעאל.

נשים מרשעות

עֶשׂו נושא שתי נשים מרשעות שמכעיסות את יצחק ורבקה. לאחר ששומע שבנות כנען רעות בעיני אביו, הוא נושא גם את מחלת בת ישמעאל.

ז. ויתן לך

כשרבקה שומעת שיצחק רוצה לברך את עשו, היא שולחת את יעקב להביא ליצחק גדי עזים, ויעקב מקבל את הברכות. כשכונס עֶשׂו הוא צועק ובוכה ומבקש להתברך גם הוא, ויצחק מברכו.

ח. הימלשות

נודע לה לרבקה שעֶשׂו זומם להרוג את יעקב, והיא אומרת לו לברוח לחור. יצחק מצוה ליעקב שלא יקח אשה מבתו כנען, אלא מבת לבן. יעקב יוצא לבית לבן, ותחילה לומד תורה 14 שנה בבית עבר.

מבט על פרשת ויצא הבעל"ט:

פרשת ויצא עוסקת בתקופה בת 20 שנה, בה שהה יעקב בבית לבן, אצלו עובד יעקב במשך 14 שנה בשמירת הצאן, ובתמורה נותן לו לבן לאשה את רחל ולאיה, ובהמשך הן נותנות לו לאשה גם בלהה וזלפה, מהן נולדים י"ב השבטים. יעקב עובד עוד 6 שנים ומקבל צאן נקוד בשכרו, עד שהוא בורח מבית לבן.

נישואי הפרשה: חלום יעקב • התגלות ה' ליעקב • הסרת האבן מהבאר • נישואי יעקב עם לאה ורחל תמורת עבודתו ללבן • נישואי יעקב עם בלהה וזלפה • י"ב שבטי ק-ה • שכר הצאן הנקודים • בריחת יעקב ורידת לבן • חיפוש התרפים • יעקב ולבן כורתים ברית

א. איש שדה ואיש תם

יצחק הרפה להתפלל על רבקה העקרה, ותפילתו נשמעת. ברוח הקודש נאמר לה ששתי אומות ייצאו ממנה, ואכן יעקב ועֶשׂו נולדים תאומים. יעקב איש תם העוסק בתורה, ועשיו צד חיות ומרמה את אביו.

ב. נזיד עדשים

כאשר עשו מבקש מיעקב מנזיד העדשים, דורש יעקב שימכור לו את הבכורה. עשו מסכים לכך ומבזה את הבכורה.

ג. נר בטרר

עקב הרעב בארץ, הולך יצחק לגרר, וה' מזהירו שלא ירד למצרים. לשאלת אבימלך ליצחק מדוע אמר שרבקה היא אחותו, הוא עונה שהתייאר שמא יהרגוהו. אבימלך מזהיר שהנוגע ביצחק ורבקה - ימות.

לאחר שיצחק התעשר מאד, אמר לו אבימלך שיעזוב את עירם, והוא עובר לנחל-גרר.

ד. כתימת הבארות

יצחק חזר וחפר את הבארות שחפרו עבדי אביו וכעת שתמום הפלשתים. סמוך לנחל גרר חפרו עבדי יצחק שתי בארות, עליהם התעורר ריב עם רועי גרר. אולם על הבאר השלישית לא רבו.

ה. ברית בבאר שבע

יצחק עבר לגור בבאר שבע, שם נגלה אליו ה' ויצחק בונה מזבח. אבימלך מגיע אל יצחק ומבקש לכרות עמו ברית, יצחק עורך משתה והם כורתים ברית.

היים של תורה מעלת חשיבות לימוד חומש ורש"י

עיקרי הדת ושורשי התורה

"חומש עם פירוש רש"י", המאחד תורה שבכתב עם תורה שבעל פה, הלימוד הזה יכניס בליבות הילדים את האמונה בכל עיקרי הדת, והידיעה בשרשי התורה, ויוכשרו ללימוד אחרי כן משנה וגמרא."

(מרח הגאון רבי אלחנן וסרמן ז"ע הי"ד)

האם מדינת איטליה היתה קיימת בימי משה רבנו?

בברכתו של יצחק לעֶשָׂו הוא מבטוח שמושב יהיה 'משמיני הארץ', רש"י מסביר שהכוונה על עיר בשם 'איטליאה' הנמצאת בארץ יון, שהיא ארץ שמנה טובה. כאשר הרומאים, מצאצאי עֶשָׂו, כבשו את מלכות יון, הם כבשו כמובן גם את איטליאה, שהפכה להיות 'כרך גדול של רומי'.

קודש ליובאוויטש חלק י"ז, ע' קמ"ח, חלק י"ח ע' צד) וכתבו, ש'איטליאה של יון' המוזכרת בחז"ל שהיא נוצרה בימי שלמה המלך, אינו קשורה כלל למדינת איטליה הידועה בימינו, כי המדינה הייתה קיימת מאז ומעולם, גם בימי השבטים ובימי משה רבינו, כפי שמשמע מהגמרא במסכת קידושין (יב, א) שכבר בדורו של משה רבנו היה 'איסר האיטלקי', וכן הוא בברטנורא במשניות מסכת שביעית (א, ב) [אולם באמת אין זו הוכחה גמורה, כי הכוונה רק לערך של כסף בשווי של איסר האיטלקי].

הגמרא (מגילה 1, ב) מפליגה בתיאורים על גודלה העצום, השווקים הרבים שהיו בה, והמענקים הנדיבים שקיבלו כל אזרחי עיר זו מטעם בית המלך. צדו האחד - ים. צדו השני - הרים וגבעות. צדו השלישי - חומת ברזל. צדו הרביעי - אבנים דקות הנקראות 'חולסית', ומקום בִּצְפָה.

אי צף של טיש רפשי

על תחילת יצירתה של עיר זו, מסופר בחז"ל (שבת נב, ב) שכאשר נשא שלמה את בת פרעה, נעץ מלאך גבריאל קנה בים, אל הנה נדבקו חול רפשי וטיט, שהלכו וגדלו והפכו לאי ענק, ועליו נבנתה איטליאה של יון, ובהמשך כאשר העמיד ירבעם עגלי זהב, נבנה צירף על האי, ואחר כך נוספו עוד בתים.

האם הכוונה למדינת איטליה?

הרש"ש בהגותו (שבת שם) מעיר שבימינו לא ידוע על עיר במדינת יון בשם 'איטליאה', רק ידוע על מדינה בשם זה. כוונתו היא על מדינת איטליה, אשר עיר הבירה שלה היא 'רומא', היא הקרויה בחז"ל 'רומי', אשר שם היתה מלכות הרשעה אדום מגוע עֶשָׂו הרשע. לכאורה משמע מדברי הרש"ש שמדינת איטליה היא העיר איטליה שנוצרה בימי שלמה.

איטליה בימי השבטים

מקור איתן לכן שמדינת איטליה היתה קיימת מאז ומעולם, מציניים האחרונים מדברי הרמב"ן (בראשית מט, לא) שמביא בשם ספר יוסיפון ועוד ספרים קדמונים, מעשה על צפו בן אליפז בן עשו מעשה קטטה עם השבטים כשעלו ממצרים לקבור את יעקב, ותגבר יד יוסף ותפש את צפו עם מבחר גדודיו והביאום למצרים, ועמד שם בבית האסורים כל ימי יוסף, לאחר מכן ברח משם במוותו והלך לארץ 'כנעניא' ומלך על כתיים ברומא, ובסוף הומלך על כל ארץ איטליא, והוא אשר מלך ראשון על רומא, והוא אשר בנה ההיכל הראשון והגדול מאשר נבנו ברומא, ע"כ. הרי שכבר בימי השבטים היתה קיימת איטליה ורומא.

לא כפשוטו אלא בדרך סוד

ואילו הבן איש חי בספרו בן יהודע (סנהדרין כא, ב) כותב שבוודאי אין מאמר זה כפשוטו, כי איך יתכן לומר שכל הארץ הגדולה הזאת היתה ים, ונוצרה אלפי שנים אחרי בריאת העולם, על כן ודאי מאמר זה נאמר על דרך החידה שבו רומז ענין עמוק עיני שם. וכן הוא בזהרה (ה, פנחס), רנא, ב) שביום שנשא שלמה המלך את בת פרעה בא מלאך גבריאל ונעץ קנה בים הגדול שעליה נבנה אח"כ עיר של רומי, הכוונה 'שאו ניתנה רשות להקליפות לאחוז במלכות הנקראת ים הגדול', הרי שאין הכוונה כפשוטו, ובאמת איטליה היא איטליאה, והיא היתה קיימת מעולם.

מתי אומרים את פסוקי 'ויתן-לך' במוצאי שבת?

השבוע אנו לומדים וקוראים בתורה את פסוקי 'ויתן לך' שבידך יצחק את יעקב. מנהג ישראל לומר בכל מוצאי שבת סדרת פסוקים של ברכה, המתחילים בפסוקי 'ויתן לך', וזאת כסמנין טוב וסגולה שיתברכו במשך השבוע הקרוב (טור סי' רצב, ספר המנהיג).

לפני או אחרי הבלדה?

הפוסקים מביאים חילוקי מנהגים אימתי לומר את פסוקי 'ויתן לך'. הלבוש (סי' רצ"ה) כותב שאומרים אותם לפני הבלדה על הכוס. אולם בספר מנהגים לר"א טירנא (סדר מוצאי שבת) ובספר כלבו (סי' מא) מבואר שתחילה מבדילים ורק אחר כך אומרים ויתן לך.

המשנה ברורה בבאיור-הלכה מביא מהפרי מגדים (משב"ז, ג) שכיום המנהג לומר תחילה ויתן לך, ורק אחר כך מבדילים על הכוס.

ליהנות מהנר

הנימוק למנהג הקדום להבדיל קודם אמירת ויתן לך, כותב בספר אשל אברהם (בוטשאטש, סי' רח"צ): כי רוב האנשים אין יודעים לומר פסוקים אלו בעל פה, ואין ראוי ליהנות מאור הנר קודם ברכת בורא 'מאורי האש' על הנר.

מנהג האר"י

עם זאת, מנהג האר"י ז"ל היה, לומר 'ויתן לך' בביתו לאחר הבלדה, וכן נהגו כמה צדיקים.

אמנם יש שכתבו, שהאר"י נהג כן רק כי לא רצה לשנות ממנהג הספרדים שנהגו כן, אבל כשהתפלל בבית הכנסת של האשכנזים היה אומרה עם הציבור בבית הכנסת קודם הבלדה, כי מובא בוזהר שיש ענין לומר פסוקים אלו בציבור.

נחלקו המנהגים אם לומר פסוקי 'ויתן-לך' לפני הבלדה או אחר הבלדה, אך בימינו המנהג לאומרים לפני הבלדה, בפרט כשיש ענין לאומרים בציבור בבית הכנסת. והיו צדיקים שאמרוהו אחר הבלדה.

הלכה למעשה

התורה וההפטרה ביאור שייכות ההפטרה לפרשת השבוע

החוט המקשר: 'מחר חודש'

שאלו עוין אותו, ולכן ביקש מיהונתן בנו של שאלו שיסייע לו לדעת האם אביו מבקש להורגו, יהונתן נענה לבקשתו, ומסכם עמו על מסירת המידע באמצעות סימן של יריית חצים. כמה ראשונים (מאירי מגילה שם; ספר 'כלבו', ועוד) כותבים שהפסוק 'מחר חודש' משמשת כמו הכרזה ופרסום לציבור שיזכרו שמחר חל ראש חודש.

השבוע לא יפטירו את ההפטרה השייכת לפרשת תולדות, אלא מאחר וביום ראשון שאחר השבת חל ראש חודש, ושבת היא ערב ראש חודש, לכן אומרת הגמרא (מגילה לא, א) שבשבת כזו מפטירים בספר שמואל-א' פרק כ' (מפסוק י"ח עד פסוק מ"ב), בהפטרה המתחילה בפסוק 'אימרו לו יהונתן מחר חודש', כשהקשר מובן לשבת כזו אשר למחרת הוא ראש חודש. בהפטרה זו מסופר שדוד ביקש לברר עד כמה

עומקה של תורה עומק ועיון בדברי רש"י בפרשת השבוע

איני יודע מה מלמדנו

מ"י או מ"ה?

ואילו בפרדס יוסף מביא גרסת דפוס ישן שהיה כתוב שם 'איני יודע מ"ה', בראשי תיבות, דהיינו שתיבת מ"ה היא ראשי התיבות מ"י ה'בכור, כלומר איני יודע מי הבכור, האם יעקב או עשו. לכן הוצרך הכתוב לפרט 'אם יעקב ועשו', קודם יעקב ואחר כך עשו.

איני יודע מה מעשינו

ואילו בפירוש משכיל לדוד על רש"י, מפרש את דברי רש"י בסגנון מחודש ונפלא: אין כוונת רש"י להצהיר שאינו יודע את פירוש הפסוק, אלא כוונת רש"י לבאר, שכך אמר לו יצחק ליעקב, אני שולחך אצל לבן, ואתה בני הישמר ממנו, לפי שאני יצחק 'איני יודע מה' - מה מעשיו ומה טיבו של לבן, וזה מה שהכתוב 'מלמדנו'!

תורתך שיעשורני

פרפראות וחיידים על פרשת השבוע ופירוש רש"י הק'

מדור תורתך שיעשורני מופיע במערכת מדי יום שני - נתן להשיב על החידות עד יום ראשון בשעה 24:00 ב'דרים פרוס' או בוקר 'קול התורה' שלחוח 7 היום ומתקבלת המון תשובות במערכת. מחמת קוצר הריעה, את עורכים ומפרסמים את תמציתם בלבד | בין המשויבים נכונה מתקיימת הגרלה שבועית: יוסף דעת - 200 @ 3 X זוכים חיידוד בפרשה - 100 @ 3 X זוכים | כמנון בקופסא - 150 @ 3 X זוכים

ידיעת התורה

בחגיגה עצמית בפר' השבוע עם פירוש

יוסיף דעת צדיק בן צדיק או בן רשע

על הפסוק (בראשית כה, כא) וַיֵּעָר לוֹ ה', כותב רש"י: 'לו ולא לה, שאין דומה תפילת צדיק בן צדיק לתפילת צדיק בן רשע, לפיכך לו ולא לה'. והתמיהה היא: הרי בפסוק הקודם כותב רש"י: 'להגיד שבחה שהיתה בת רשע ואחות רשע ומקומה אנשי רשע, ולא למדה ממעשיהם', ע"כ. הרי מבואר לכאורה, שאדורבה, שבה גדול הוא לאדם כשהוא צדיק בן רשע, שלא למד ממעשיו הרעים, יותר מצדיק בן צדיק, שאין פלא בכך שהוא צדיק. אתמהה!

חידוד בפרשה דומם | חי | מדבר

א. בדרך כלל נותנים שם לאדם, היכן בפרשה אנו מוצאים קריאת שם להפץ דומם?
ב. בדרך כלל צידה שייכת בעלעלי חיים, היכן בפרשה אנו מוצאים אדם שהיה צד אנשים אחרים?
ג. היכן אנו מוצאים בפרשה אדם שאכל כמו בעל-חיה?

כמונה בקופסא לברכה ולא לקללה

בפרשת השבוע אנו למדים שיעקב נכנס אל יצחק אביו וקיבל את הברכות. באחת הפרשיות שבתורה כותב רש"י שבאותה שעה שיעקב נכנס במרמה הוא היה ראוי להיות מקולל, אך בסוף נאמר בו 'גם ברוך יהיה'. התדע היכן הם דברי רש"י אלו?

פרשת וירא פתרונות

יוסיף דעת - תשובות נבחרות מתוך אלפי התשובות שהתקבלו במערכת: טענות על עצמם? תשובות
בפרשת השבוע אנו מוצאים סתירה ופליאה הדורשת הסבר. אנשי סדום טענו ללוט (בראשית יט, ט): 'הֲאֵךָ בָּא לְגֹר וְיִשְׁפֹּט שְׁפוֹט?!' והתמיהה הגדולה היא, הרי רש"י כותב (שם פסוק יט) שבאותו היום הם מינו את לוט לשופט עליהם, ואם כן, מה להם לטעון עליו "האחד בא לגור וישפוט"/ הרי הם עצמם מינו אותו לשופט, האם יש להם טענות על עצמם?
להלן לקט נבחר ומקוצר מתוך אלפי התשובות שהתקבלו במערכת על ידי לומדי תורה שבכתב:
א. הם קיבלו אותו לשופט על מנת שיפשוט לפי חוקי סדום המעוותים והמרושעים האוסרים להכניס אורחים, וישפוט במסגרת חוקי המדינה, ולכן טענו עליו שהוא משנה את חוקי המדינה, ועל דעת כן לא קיבלנו לשופט (כלי יקר ועוד).
ב. רש"י פירש "וישפוט שפוט" שאינו לשון משפט אלא לשון תוכחה, וביאר הרא"ם שאין לפרש "וישפוט שפוט" מלשון משפט כי לא היו שם בעל דברים טוען ונטען (רא"ם). ולכן אין סתירה, כי אמנם מינו אותו לשופט אבל לא למוכיח.
ג. לוט גרם להם שיהיו מוכרחים למנות אותו לשופט, אבל הם לא קיבלו אותו מרצון, ולכן היו להם טענות עליו.
ד. הרי יש בסדום הרבה אנשים, ולא כל בני העיר הסכימו למינויו לשופט, ואלו שטענו עליו האחד בא לגור וגו', אינם אותם אנשים שקיבלו אותו לשופט.
ה. תחילה מינו אותו לשופט, אבל כשראו שהוא מכניס אורחים התחרטו על המינוי והחליטו להורידו מתפקידו.
ו. הטענה היתה שרק היום הוא התמנה לשופט, ואין זה מקובל שכבר ביום

א. מה הקשר המשפחתי בין עשו ובין בארי?
א. בארי היה בנו של עשו. | ב. בארי היה חמיו של עשו.
ג. בארי היה נכדו של עשו.

ב. 'שָׂא נָא כְלִיךָ' מה הפירוש 'שָׂא נָא'?
א. קח את המנחר של כלי הצייד. | ב. הרם את כלי הצייד על ראשך. | ג. השחזו וחדדו היטב את הסכין.

ג. היכן למד יעקב תורה במשך 14 שנה?
א. בבית עֵבֶר. | ב. בבית שָׁם. | ג. בבית שָׁם וְעֵבֶר.

ד. 'הוה גביר לאחיק', מה הפירוש גביר?
א. עשיר המפרנס את אחיו. | ב. אדון, ואחיו יהיו לו עבדים. | ג. עשיר יותר מאחיו.

לְאִיִּם אֵלֶּיךָ (Lm, C' ז')
L - אֵלֶּיךָ || אֵלֶּיךָ (Lm, C' ז') || אֵלֶּיךָ (Lm, C' ז') || אֵלֶּיךָ (Lm, C' ז')
אֵלֶּיךָ || אֵלֶּיךָ (Lm, C' ז') || אֵלֶּיךָ (Lm, C' ז') || אֵלֶּיךָ (Lm, C' ז')

הודעה חשובה

בעקבות פניות רבות מתלמידי ישיבות ועוד - שאינם נגישים באופן קבוע לטלפון או לעמוד נדרים, ואינם מצליחים לבצע את כל המבחנים במועד
אנו עורכים פייולט להארכת מועד המבחן השבועי כדי להקל על אלו המתקשים להספיק במועדים הנוחים כיום

המבחן השבועי יהיה פתוח בתקופה הקרובה החל מיום רביעי, עד יום שני בלילה

לאחר סיום הפייולט נבחן את הנתונים ונדעכן שוב בדבר המשך או ביטול הארכת זו
הארות או הערות בידון - נשמח לקבל מכם באמצעות האיזור האישי במערכת
בעקבות הארכת מועד המבחנים, נדחה אף מועד קיום ההגרלות השבועי
אי לכך אנו מדליים השבוע על פרסום שמות הזוכים והם יפורסמו כסדרם א"ה החל מהשבוע הבא

ברכת התורה, חילכם לאורייתא המערכת

אהבת תורה

פרי עטם של לומדי תורה שבכתב מרחבי תבל

עונג שבת

ברצוני להודות לכם על כל העמל והיגיעה הרבה, הן במבחרים המועילים והן בעלון המרתק והמחכים אשר ממש מרומים לנו את השולחן שבת. לדוגמא בשבוע שעבר פרשת נח דנו שעה ארוכה בענין המאמר בעלון על כך שקוף נוהג אחרי בן אדם וכו', ואפילו הילדים הקטנים בני 4-5 השתתפו, ממש היה תענוג!

ללמוד באמת

זה לי כבר כמה שנים שאני לומד חומש רש"י, אבל מאז פתיחת מפעל 'תורה שבכתב', הלימוד השתבה פי כמה, ואני מאוד נהנה להשתתף ברוב המסלולים. אפשר לומר שעד לפני שנה היית לומד את החומש עם פירוש רש"י הקדוש הרבה פעמים רק בששחיות ובמהירות, בפרט כשרש"י מביא ענינים בדקדוק שיותר קשה להבין, על כך

רציתי להוקיר לכם ולהודות לכם בכל ליבי, שרק בזכותכם הבנתי וזכיתי להכניס לתוכי איך באמת לומדים חומש רש"י בהבנה מלאה ובדקדוק, להתבונן בכל מילה שרש"י אומר. נ.ק. אשדוד

אור על הפנים

שלום וברכה! אבי שליט"א חולה ב'טרשת נפוצה' ל"ע, כיום הוא נכה 100% כשהאבר היחיד שפועל הוא המח בלבד, חשבתי לעצמי כמה אני יכול קצת לשמח אותו, והנה בהולכי ברחוב אני רואה את שלט' הפרסום המרהיבים במעלת לימוד החומש עם רש"י, וההחלטה נפלה... מאז אני משמיע לו כל יום את החומש רש"י של אותו היום! גם כשאני יכול לבקרו אני משמיע לו מרחוק באמצעות הטלפון את הלימוד היומי בחומש רש"י, ורואים ממש בחוש אור חדש על פני אבי!!! הלימוד הזה במיוחד מאיר את עיניו יותר מהכל! אפרים ע.

בדרך כלל תוך כדי ארוחת בוקר בין מנחה למעריב באוטובוס כשאני לוקח את הילדים לגן בשעות הלילה כשהמוח כבר לא פנוי ללימוד רגיל בדרך לעבודה בין הסדרים באמצע ההליכה היומית ברקע תוך כדי סידור הבית בעת הלימוד היומי מתי שיש לי זמן פנוי כשאני תקוע בפקקים בחזור מהעבודה בדרך לכולל תוך כדי ארוחת בוקר בין מנחה למעריב באוטובוס כשאני לוקח את הילדים לגן בשעות הלילה כשהמוח כבר לא פנוי ללימוד רגיל בדרך לעבודה בין הסדרים באמצע ההליכה היומית ברקע תוך כדי סידור הבית בעת הלימוד היומי מתי שיש לי זמן פנוי כשאני תקוע בפקקים בחזור מהעבודה בדרך לכולל תוך כדי ארוחת בוקר בין מנחה למעריב באוטובוס כשאני לוקח את הילדים לגן בשעות הלילה כשהמוח כבר לא פנוי ללימוד רגיל בדרך לעבודה בין הסדרים באמצע ההליכה היומית ברקע תוך כדי סידור הבית בעת הלימוד היומי מתי שיש לי זמן פנוי כשאני תקוע בפקקים בחזור מהעבודה בדרך לכולל תוך כדי ארוחת בוקר בין מנחה למעריב באוטובוס כשאני לוקח את הילדים לגן בשעות הלילה כשהמוח כבר לא פנוי ללימוד רגיל בדרך לעבודה בין הסדרים באמצע ההליכה היומית ברקע תוך כדי סידור הבית בעת הלימוד היומי מתי שיש לי זמן פנוי כשאני תקוע בפקקים בחזור מהעבודה בדרך לכולל תוך כדי ארוחת בוקר בין מנחה למעריב באוטובוס כשאני לוקח את הילדים לגן בשעות הלילה כשהמוח כבר לא פנוי ללימוד רגיל בדרך לעבודה בין הסדרים באמצע ההליכה היומית ברקע תוך כדי סידור הבית בעת

לא משנה מתי ואיפה שמעו ותחי נפשכם!

02-500-2018
מערכת השיעורים בחומש ורש"י
במונח סטנדרטי ושפות | 24 שעות ביממה

הלימוד היומי מתי שיש לי זמן פנוי כשאני תקוע בפקקים בחזור מהעבודה בדרך לכולל תוך כדי ארוחת בוקר בין מנחה למעריב באוטובוס כשאני לוקח את הילדים לגן בשעות הלילה כשהמוח כבר לא פנוי ללימוד רגיל בדרך לעבודה בין הסדרים באמצע ההליכה היומית ברקע תוך כדי סידור הבית בעת

קו 'קול התורה' 02-500-2018 | לחיוג מארה"ב: 1518-9881-351 | לחיוג מאנגליה: 4433-0613-0131

הצטרפו ללגיננו של מלך לומדי ובחני תורה שבכתב לרישום הצטרפות | מערכת מבחנים יומיים ושבועיים | מדור 'תורתך שיעשורני' | הגרלות ענק ומתן סכרה בצדה

מערכת השיעורים עברית | לשה"ק | אידיש | סיכום יומי קצר | שיעור יומי מורחב | שיעור שבועי מתומצת | שיעורי מבוא ושיעורים שונים | שמעו ותחי נפשכם | לקבלת הנילוטן השבועי בדוא"ר: | gts025002018@gmail.com | לקבלת הנילוטן היומי | ts025002018@gmail.com

אני לומד כל יום אבל למה להיבחן?

בזאת תבתנו 2

מקבץ ציטוטים מעט מזער מתוך אלפי תנבות ומכתבי לומדים ונחנים:

מאז הבנתי שמטרת המבחנים היא עילאית והיא זו שמעניקה לי את המבדק האישי והעצמאי היומי אם למדתי כראוי, הבנתי את הנלמד ואם אני זוכר היטב. מאז, אני מקפיד לעשות כל יום את המבחן, וב"ה הציונים שלי כבר טובים... אני ב"ה כבר מבין וכעת ניתן לומר שאני לומד, וגם יודע את התורה... בזכותכם!"
ד. פיישביין בית שמש

"בתור מלמד בת"ת אני יודע כמה חשוב נושא הסדר והביקורת התמידית מה המצב שלי כל יום בכל תחום בחיים, ולכן אני ממש מקפיד בגדר חק ולא יעבור כבר כמעט חצי שנה להיבחן כל יום, כי זה הביקורת העצמית שלי שאני אכן לומד טוב וזה שומר על סדר הלימוד היומי הקבוע"
יוסף ח. ירושלים

"היצה"ר לצערינו הרי מתנפל על כל דבר טוב, והוא מבקש למחוק קבלה טובה זו של לימוד חורשי", ולכן הוא אומר - היום זה עליה ארוכה, תלמד רק חלק, מחזר תשלים, או שאומר - כעת מאוחר, תלך לעבודה, תשלים בערב.

המבחן היומי והרצון שיש לכל אדם להצלחה, זה למעשה מה שמגן עלי מהיצה"ר ובזכות המבחן אני מצליח ללמוד כל יום ויום"
מ. יעקובי נתינה

את הפרשה חומש ופירש"י ואין לשער ולתאר את הגישמאק שיש לי מזה, כעמל יום לפרנסה לפעמים אין בכוחי ללמוד שאר דברים אך על הלימוד הזה והמבחן אני לא מוותר"
מ"מ ז. חיפה

"אני רוצה לשתף אתכם, כי מאז התחלתם לפרסם ולהחזיר את חשיבות הלימוד, הנהגנו אצלנו בבית שיעור לימוד יומי חווייתי של כל המשפחה ביחד, לומדים את הלימוד היומי בחורש"י ואח"כ מבחן, כל אחד כמובן נבחן בעצמו במכשיר הטלפון, והזוכים מקבלים כל יום משהו טעים בבית. לא אגזים אם אומר, שנתתם לי את הילדים בחזרה במתנה, אני שוב רווה נחת משפחתית ולימוד יהודי טהור ומתוק של כולם ביחד, ומיותר לציין מה זה נותן לילדים המבחן וההרגשה שהם מצליחים ויודעים יום אחרי יום, אני אסיר תודה על המהפך שחוללתם בחיי".
הרבסט - בני ברק

"בתחילת בראשית, ראיתי שוב את פרסום המבחנים והחלטתי לנסות להיבחן כל יום. אני מתבייש לספר לכם, אבל גיליתי שעד כה פשוט לא למדתי! לא ידעתי ולא הבנתי. פשוט פעם אחר פעם קיבלתי ציונים שליילים במבחן. בתחילה חשבתי שיש תקלה במערכת, ואח"כ פשוט הלכתי לבדוק וראיתי שאכן לא ידעתי את התשובות הנכונות. משמע - אני יודע את התורה!"

"אני שולח לכם כדי שתוכלו לפרסם, כי כמו שאני שיניתי החיים גם אחרים יכולים. אני מתבייש לספר אבל אני כולל הוראה כבר למעלה מעשור, וב"ה קיבלתי היתר הוראה לא מכבר, אולם מאז שראיתי הפרסומות שלכם חרב עלי עולמי, כי התחלתי לעשות המבחנים שגילו לי בעצם שאני עם הארץ עצום מדאורייתא, אחרי שנוכחתי לדעת שאני יודע ד' חלקי שו"ע אבל חומש רד"ש" שזה היסוד והבסיס אני לא יודע לדאבונני, ובזכות המבחנים הוספתי לימוד חשוב זה לסדר היום וב"ה אני מתמיד במבחן יום יום שזה המוד ללימוד החשוב והנחוץ לכל יהודי"

ד.צ. הלוי נתיבות

"נקודה מאוד חשובה שראיתי אצלי, אם איני נבחן לפעמים הלימוד נסחב ואני דוחה לערב, ואז ללילה, ולעיתים לא לומדים ולמחרת יש כבר לימוד של יומיים וכו', אך כשאני מקפיד להיבחן זה נותן לי את הדחיפה והתזכורת ללמוד מיד אחר התפילה כל יום כי אני יודע שלמחרת כבר לא ניתן להיבחן"

שמעון זאב כ. ירושלים

"אני התחלתי כמו הרבה ללמוד חומש רש"י אחרי זמן רב שרציתי ושאפתי, אך על ידכם זכיתי למוש את שאיפתי מן הכח לפועל וב"ה מפר' נח הצטרפתי ואני עושה את המבחנים יום ביומו [בתחילה בשבת לא, אך נראה שהמתיקות שבלימוד והמבחנים משך אותי לזכות לסיים

בזכות התורה שמות הזוכים בהגדרות

100 הזוכים - בהגדרות על מבחני 'הדרן כל התורה'

זכו בכט חמשה חומשי תורה במנוח הוצאת ונדלים

יניק וחכים ראובן סגל - ביתר עילית, מאה שערים
יניק וחכים מאיר סטל - ירושלים, דושינסקאי
הרב יעקב סרוסי - אופקים
הרב חיים עקשטיין - ביתר עילית
הרב שלמה זלמן פונפור - אשדוד, כולל הלכות שבת
הרב אשר פישר - ירושלים, קהילות יעקב
הרב משה צוקרמן - חצור הגלילית
הרב יצחק צייגר - בני ברק, שיח יצחק לוינסטיין
יניק וחכים שמעון קאפן - בית שמש, כלל חסידי
הרב רפאל ראובן קוט - ירושלים, טשרנוביל
הרב פנחס קולר - ביתר עילית, ישיבת מיר
הבה"ח יונתן קלוז'ני - בית שמש, אור אלחנן
הבה"ח אריה קליין - ירושלים, מאור עינים
הרב אלחנן קגר - אופקים, זכרון אליהו
הרב שמואל רוז - בני ברק
הרב יעקב יוסף רונברג - מודיעין עילית, אלכסנדר
הרב ישראל רותנוסר - ירושלים, כולל בית ישראל
הרב רפאל רותמן - בית שמש, פרושים
הבה"ח יהודה רונן - ירושלים, תכמת שלמה
הרב חיים שמחה ריינר - ביתר עילית, בוסטון
הרב יהודה צבי שבתאי - מודיעין עילית, רצופות
הבה"ח משה שיש - אשדוד, בעלזא בית חלקיה
הרב יעקב שבתאי - בני ברק, פנובני
יניק וחכים ישראל מרדכי שפירא - ביתר, כלל חסידי
הבה"ח יהודה צבי שצדקוביצקי - בני ברק, סאדיגורא

הרב עקיבא זלונקי - ירושלים, בית מדרש עליון
הרב דוד טוורסקי - בית שמש, פרי עץ
הרב שמעון יאקאב - בית שמש, בעלזא
הבה"ח יאיר יפרח - עמנואל, תולת יוסף
הרב יעקב כהן - בני ברק
הרב ישראל מאיר כהן - ירושלים
הרב עמרם כהן - ירושלים
הרב חנוך כהן - מודיעין עילית, בית אבא
הבה"ח אלעזר כהן - בני ברק, גרודנא באר יעקב
הרב עלי כהן צמח - ירושלים, כולל דרכי ישראל
הרב אברהם ישראל לאופר - ירושלים, ברסלב
הרב אביגדור יהודה לונגשטיין - יוצאי ארחות תורה
הבה"ח צבי לוי - בני ברק, טל תורה
הרב יהושע לוריא - קרית גת
הרב ישראל ליברמן - צפת, ישיבת המקובלים רשב"י
הרב יוסף לייקס - בית שמש
יניק וחכים ישראל נחמן ליטנשטיין - ביתר, אור עולם
הרב משה מרדכי ליפשיץ - ביתר עילית, אמשינוב
יניק וחכים שמעון ליפשיץ - ירושלים, תכמת שלמה
הרב חיים לשינסקי - מודיעין עילית, מיר
הרב נתנאל מורי - ירושלים, נחלי צנח
הרב משה מלכה - חיפה, חדות התורה
הרב נתן מלכה - ירושלים, כולל זכרון רפאל
יניק וחכים יחזקאל משמרת - מודיעין עילית
הרב חיים נאמי - בני ברק, יודעי תורתך

הבה"ח דוד גוטפרב - ביתר עילית, שעור התלמוד
הרב שלמה חיים גולשנסקי - ירושלים, אור ההלכה
הרב בצלאל גלינסקי - ירושלים, כולל קבר רחל
הבה"ח נחמיה גמזו - בני ברק, תורה בתפארתה
הבה"ח יקותיאל יהודה גוט - אלעד, תורת חיים ויוניץ
הרב שמעון געלדציילער - אלעד, מדרש אליהו
הרב מישראל דאודי - יבנה, כולל תפארת יעקב
הבה"ח שמעון דהאן - ירושלים
הבה"ח יום טוב ליפמן דוידוביץ - בית שמש, דושינסקי
הרב משה דילובסקי - טבריה, קרלין
יניק וחכים חננאל דיסלר - תל ציון
יניק וחכים אלחנן דיקשטיין - מודיעין עילית
הרב משה דרבקין - בני ברק, עטרת שמעון
הרב משה יהודה היימליך - בני ברק, תהלות ישראל
הרב יהודה הלל - בית שמש, אהבת שלום
הרב ישראל יוסף הלל - בני ברק
הרב מתתיהו הנדון - בני ברק, כולל חנון איש
הרב משה הרצוג - ירושלים
הרב זאב וינברגר - ביתר עילית
הרב יהושע יצחק וינברגר - דימונה
הרב יצחק אלחנן ולדשיין - ירושלים, ישיבת מיר
הבה"ח אלעזר לנשטיין - מודיעין עילית, ארחות תורה
הבה"ח יחיאל יהושע יוסרמן - אשדוד
הבה"ח יעקב מנחם זארגער - בית שמש, רמ"א
הרב יוסף משה זייבל - ביתר עילית

הבה"ח חיים אבלייב - תל אביב - יפו, יסודות
הרב לוי יצחק אדלר - בית שמש
הרב נחמן אורלנצ'ק - ביתר עילית, כולל ברסלב
הבה"ח יחיאל אפל - ביתר עילית, עיון התורה
הרב יעקב אקשטיין - ביתר עילית, קרלין
הרב רפאל אברהם ארוש - ביתר עילית, בני תורה
יניק וחכים מאיר ארנטל - ירושלים, תורה ויראה
הרב משה ארנטרוי - חריש, עטרת שלמה
הרב ישראל בארי - ירושלים, ישיבת מיר
יניק וחכים שמואל בירדמן - ירושלים
הרב מנחם בינעט - בני ברק
הרב אליהו בן דוד - ירושלים, תפארת אלעזר
הרב פיינחס בן פורת - צפת
יניק וחכים אשר בן שמעון - ירושלים, אמרי מלך
הרב פנחס מנחם בנשי - ירושלים, בית ישראל גור
הרב נתנאל חלף - אלעד
הרב ישראל בר - בית שמש
הרב אמיני בר תקוה - קרית שמונה, ישיבת הר עציץ
הבה"ח יחזקאל ברודי - ירושלים, בית שער
הרב יחזקאל ברוער - מודיעין עילית, אוהל ישראל
הרב חיים ברנסדורפר - נתניה, אהבת תורה
יניק וחכים דוד ברקוביץ - בני ברק, עטרת שלמה
הבה"ח דוד גודמן - ירושלים, נתיבות מרדכי
הרב אברהם גוטליב - ירושלים
הרב יחיאל גוטליב - טבריה

